

De Blijde Inkomst van Karel de Stoute en Margaretha van York te Damme in 1468

De bekende L. Gilliodts-van Severen heeft in zijn „Inventaire de la ville de Bruges” talrijke posten uit de stadsrekeningen van Brugge in verband met de Blijde Inkomsten aldaar afgedrukt (1). Zij geven een goed idee van de pracht, die van stadswege bij die plechtigheid werd ten toon gespreid. In de kleinere steden ging het er bij die gelegenheid minder luisterrijk toe, al vindt men er in de rekeningen soms belangwekkende gegevens. Zo vermeldt de stadsrekening van Damme over 1467-1468 (2) vrij talrijke betalingen in verband met de Blijde Inkomst van Karel de Stoute op 21 april 1468, en met die van Margaretha van York, die er op zaterdag 2 juli van hetzelfde jaar ontscheepte, om er daags daarna in het huwelijk te treden met de hertog. De plechtigheid had plaats, zoals men weet, in het huis van baljuw Wijts, dat nog steeds het sieraad van de Hoogstraat is.

De betalingsposten komen in de rekening op drie verschillende plaatsen voor; een afzonderlijke rubriek op f° 25 - 25 v. bevat de uitgaven betreffende de Blijde Inkomst van de hertog, een andere op f° 27 v. betreft de Blijde Inkomst van Margaretha, terwijl onder de rubriek van de gewone uitgaven, enkele betalingen opgenomen werden die zowel de eerste als de tweede Blijde Inkomst betreffen. Het gaat bij die laatsten in hoofdzaak over de vereffening van de presentwijnen en de uitbetaling van de prijzen voor de mooiste gevelversieringen; misschien werden die bedragen pas na het afsluiten van de rekening van de Blijde Inkomsten

---

(1) In de „Table analytique” vindt men ze onder „Fêtes publiques” (blz. 149-151) en onder de bijzonderheden over de regeringen van de graven van Vlaanderen (blz. 171-191).

(2) Brussel, ARA, Rekenkamer, nr. 33.607. Zie boor de Blijde Inkomst van Karel de Stoute te Brugge: A. van Zuylen van Nyevelt, *Joyeuse entrée de Charles le Téméraire à Bruges* (1468), in *Annales de Société d'Emulation de Bruges*, LVII (1907), blz. 380-392.

uitbetaald, en is dat de reden waarom men ze onder de gewone uitgaven heeft geboekt.

De teksten bleken belangwekkend genoeg om hier onverkort te worden weergegeven. Daarbij werd de volgorde van de rekening geëerbiedigd.

1. Blijde Inkomst van de hertog (f° 25 - f° 25 v.)

Costen ghedaen te blijden incommene van onsen gheduchten heere ende prince XXI in april anno LXVIII.

Eerst, betaelt Bertelmeeus Plocvoghel van drie lakens jehens hem ghehuert omme te bedeckene de groote brugge bij Sinte-Christoffelspoorte, daer de wapenen van onsen voorseiden gheduchten heere ende van der stede an stonden, de somme van XII s. gr., valent VII lb. IIII s.p.

Item, betaelt Jan Maelkin van twee blasoenen, IIII asewinden ende andre zaken die an de voorseide lakens gheslegghen waren ende voor tscepenhuus VIII s. gr., valent IIII lb. XVI s.

Item, betaelt Jan Bossaert die te twee reysen omme de lakens ende blasoenen te Brugge ghesonden was, XVI s.

Item, betaelt de clocluuders, van beyaerdene jehens de comste van onsen gheduchten heere, XII s.

Item, betaelt den trompers van onsen gheduchten heere ten beveilne van der wet in hoosscheden, XLII s.

Item, betaelt den speillieden van onsen gheduchten heere, XLII s.

Item, betaelt over tzijden laken, daer mijn voorseide heere zinen eed up dede, XLII s p.

Item, betaelt II deurwaerders van onsen voorseiden heere, II lb. VIII s.

Item, betaelt de maetsuedraghere, XLVIII s.

Item, betaelt den voetloopre, XLII s.

Item, betaelt den duerwaerdre van onsen gheduchten heere, II lb. VIII s.

Item, betaelt de huissier van der zale, XLVIII s.

Item, betaelt de trompers die jehghen onsen gheduchten heere metter wet ghinghen, IIII lb. XVI s.

Item, betaelt Gillis Spillaert ende Willem Zenare, chevaucheurs de l'ordonnance de monseigneur, XXXVI s.

Item, betaelt den ghezellen van der cuisine,

Item, betaelt den foriers, XLII s.

Item, betaelt den speillieden van Brugge, die speilden in tbootkin van den poorters, VIII lb. VIII s.

Item, verteert snoens bi der wet metgaders mijn heere den hofmeester Pieter Bladelin ende meer andre, VI lb. XVIII s.

Item, betaelt van drie hoed colen, omme den coc van onsen gheduchten heere, XXVIII s. VI d.

Item, betaelt Jacob van Ghaerne, van XLVI tortsen elc van eenen pondt te VI gr. tstic, die up thuus ghestelt waren, comt XXIII s. gr., valent XIII lb. XII s. p.

Item, betaelt van XXVI sparren ghecocht jehens Hermes van den Castele, die verbesicht waren an de brugge bij Sinte-Christoffelspoorte, daer de wapenen ende lakens angheslegghen waren ende boven up der stedeuus, te II 1/2 gr. tstic, comt

III lb. V s.

Item, betaelt Ingel Baert, van dat hij hem derdre ghewrocht heift omme te makene metten voorseiden sparren de stagen van der voorseider brugge, daer de lakens angheslegghen waren; noch boven an de veinsters van den scepenhuuse, daer de tortsen stonden ende andersins, Inghel 1 1/2 dach, Jan Thuus 1 1/2 dach te X gr. s. daechs, ende Aelkin Dolc 1 1/2 dach te VIII gr. sdaechs, valent

XLII s.

Item, betaelt van XXVIII roomcasen ghepresenteirt onsen gheduchten heere te II gr. tstic, midsdat de vaetkins verloren waren,

II lb. VIII s.

Item, betaelt ten Ghapaerde, bi der wet verbeydende onsen gheduchten heere,

II lb. VI s.

Item, betaelt van twee scepen, deene omme de wet ende tander daer de tortsen van der wet in waren,

XL s.

2. *Blijde Inkomst van Margaretha van York (f° 27 v.)*

Costen ghedaen ten blijden incomsten van onze gheduchte prinsesse, den andren in hoymaend anno LXVIII.

Item, betaelt Herman filius Pieters ende Mattheus Lammins, van der huere van drien lakens die an de brugge bi der Sluusche poorte gheslegghen waren, daer de blasoenen ende wapenen an stonden,

XII s. gr.

Noch betaelt II ghezellen, die de lakenen hielpen spannen, ende de voorseide blazoenen anhinghen, XX gr.; item, betaelt een ghezelle die de lakens II nachten bewaerde, VI gr.; item, betaelt van den voorseiden lakenen te haelne ende weder thuus te beweghene, VIII gr., comt XIII s. VIII d. gr., valent

VIII lb. III s. p.

Item, betaelt Jan Maelkin, van den voorseiden blasoenen ende wapenen te malene, XII s. gr. valent

VII lb. III s.

Item, betaelt Adriaan Bagge, van IIII waghene meyen omme lancx der strate te stellene daer onse gheduchte prinsesse up quam tot in thuus van den bailliu van den Damme, V s. gr.; item, betaelt van IIII waghene die de meyen tZysseele haelden, elc wagh VIII gr., comt II s. VIII d. gr.; noch betaelt viere ghezellen, die de meyen in de strate staken XII gr.; noch betaelt eenen calcijdre, die de steenen uudeede ende weder in dede, XVIII gr.; noch betaelt van III waghenghers XII gr.; item, betaelt den clocluders van beyaerdene XII gr.; comt al tsamen XII s. II d. gr., valent VII lb. VI s. p.

Item, verteert sdaechs te vooren, den eersten in hoymaend, metten foriers, present buerchmeesters ende scepenen,

II lb. VIII s.

Item, den andren in hoymaend verteert snoens als onse gheduchte vrouwe incommen was, present den bailliu ende de gheheele wet,

IIII lb. VI s.

Item, denzelven dach betaelt den pipers van Brugghe ter incomste van onser voorseider vrouwe,

IIII lb. XVI s.

3. Aanvullende betalingen

(F° 31v) Item, XVI in april, Maertin de Crooc ende Jan Lennoot ghezonden te Brugghe an mijnen heere van Middelburg om te vraghene de comste van onzen gheduchten heere ten Damme ende in wat manieren dat menne best zoude moghen ontfanghen,

XXIIII s.

Item, XIX in april, Hermes van den Castele, Anthuenis Boogaert, buerchmeesters ende Jan Lennoot ghevaren te Brugghe an eenighe van den hove, omme te wetene of ons gheduchte heere commen zoude ten Damme sdissendaechs in de Paesschedaghen ende wat men hem presenteren zoude,

II lb. VIII s.

(F° 32). Item, XXV in april, Anthuenis Boogaert buerchmeester ende Maertin de Crooc ghevaren te Brugghe an Jaques de Briziles, daer ontboden van den zelvare, omme te hebbene XIIII lb. gr. over X maerc zelvare die ghesoncken (sic) waren onsen gheduchten heeren tzinnen incommene,

XXX s. p.

Item, XXVIII in april, Anthuenis Boogaert buerchmeester ende Maertin de Crooc tresorier, ghevaren te Brugghe draghende de voorseide XIIII lb. gr. den voorseiden Jaques de Briziles,

XXX s.

(F° 34v). Item, XXI in april, ghepresenteirt onzen gheduchten heere ende prince, als hij hier quam zinen eed doen, VI kunnen

Rijnsch wijns van VI gr. den stoop; noch VI kannen paelletten van Orliens van V gr. den stoop; XXIII roomcasen van II gr. tstic, comt samen XV s. gr., valent IX lb.

Item, denzelven, ghepresenteirt minen heere Anthuenis den Bastaerd van Bourgognen IIII kannen wijns, II kannen paelletten van V gr. den stoop ende II kannen Beanen van VI gr. den stoop, valent II lb. IIII s.

Item, denzelven dach, ghepresenteirt de goede lieden van den Damme, die doe scoonst met tappischerije ende met stallichten huerlieder huusen verchierden ter incomste van onzen gheduchten heere ende prince, XII kannen wijns van IIII gr. den stoop, te wetene, Herman (blank), over den uppersten prijs IIII kannen, Willem Andries, speyhoudre over de tweesten prijs III kannen, joncvrauwe van den Dijke II kannen, Jan van der Weidhaghen, Jooris de Wielmakere ende Jan Thijs elc eene kanne, comt tsamen VIII s. gr., valent IIII lb. XVI s.

(F° 35v) Item, den andren in hoymaend, als onze gheduchte prinsesse hier ontfanghen was, ghepresenteirt mijn heere van Charny IIII kannen wijns van Beanen van VI gr. den stoop, valent II lb. VIII s.

Item, denzelven dach, ghepresenteirt den hofmeestre Guillamme Poupet II kannen wijns van Beanen, valent

XXIII s.

Item, denzelven dach, ghepresenteirt mijn heere Symoen de Lalaing twee kannen wijns, valent XXIII s.

(F° 36). Item, denzelven dach, ghepresenteirt de heeren van der kerken ende andre collegen, die in processien jehghens onse gheduchte prinsesse ghinghen, VIII kannen wijns van IIII gr. den stoop, te wetene, de college van der kerke IIII kannen, tClooster van Nazarette II kannen, ende de beghinen II kannen, comt tsamen V s. IIII d. gr., valent III lb. IIII s. p.

Item, denzelven dach, ghepresenteirt de goede lieden van den Damme, die chierlicxst huerlieder huusen behinghen ende met stallichten vierden ter incomste van onzer vorseider prinsesse, XXIII kannen wijns van IIII gr. den stoop, te wetene, Jan Blavoet over den uppersten prijs VIII kannen, Hellin van der Gracht VI kannen, Vrancke Bueyds IIII kannen, Jan Tijs II kannen, Everaerd Louf II kannen ende Jan Larnoud II kannen, comt samen XVI s. gr., valent IX lb. XII s.

L. DEVLIEGHER

Mij Heer

Uw schrijven vandes 27. Januarij is mij heere
behandelt: waer in Uwe van mij begeret het Tractaat
vandes ~~Uwe~~ Uu ou myp weder sal vordales, dier van
misschiet des volcomme bescheyninge verwaerleend, dier
niet voorred: van sijt eerste beken der Threialij. n. te niet
vandes ~~Uwe~~ Uu vordales vordales te sijn: waer alsoo
jek die sijn: waer en volcommes es niet, noer oock noer anders
ghesien en hebbe: derhaer es oock alst in vermolde ydewoest
sijnde sijn: waer des ~~Uwe~~ Uu niet met noch eenig andere
maer dier jek oock tuer en volcommes van verstaer, es onder
Eijne ~~Uwe~~ Uu schijnt: soo sal jek evenwel niet nalaten
mij middel geene dat taker van hebbe, soo vas mij mogelijk
sal sijn, by mij heer te laten vandes, en souden noch niet
andere maer dier mede jek mij heer tenints dienst konde
does, en mij heer mij dier tot getietde te ygebruyckes,
jek souden oock sijn: dat ja van

Mij Heer

Mij Heer
16. Februarij 1636

Hendrik Stevin
Orientalsche
Gedrukt

Brief van Hendrik Stevin, 1636.